Library of the
PACIFIC UNITARIAN SCHOOL
FOR THE MINISTRY
Berk

XLVIII. évf. Cluj, 1938. julius. Bun de imprimat. 7. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapitotta: DR. BOROS GYÖRGY.

Dr. Boros Györgyné
1864—1938.

Unitarian school. Berkeley California

Dr. Boros Györgyné
1864—1938.

Junius hó 7-én délben, a szentlélek elküldetése ünnepének második napján, váratlan gyászhír döbbentette meg Cluj várost, az unitáriusok seregét, a romániai magyarságot, hogy ne is beszéljünk a lélekzetét visszafojtva aggódó családról: néhány napos szenvedés után, tüdőgyulladásban meghalt Dr. Boros Györgyné született Kovácsi Róza, 75 éves korában.

Amilyen meglepetésszerüen következett be a halál, annál nagyobb megdöbbenést ébresztett város- és országszerte. Ime, csakugyan igaza van a szentirásnak: „Mi csak a tegnapiak vagyunk és semmit sem tudunk, mert a mi napjaink csak árnyék e földön." A részvétnek nagy megnyilatkozását jelentette egyesületeknek és testületeknek a gyászoló családnál való megjelenése, hogy részvétüknek és rokonérzésüknek kifejezést adjanak, valamint a ravatalra érkezett koszoruknak nagy száma.

Az egyházközség vezetőségének intézkedésére a nagy halottat a templomban ravatalozták fel. A temetés junius 9-én d. u. 5 órakor volt, melyen az unitárius egyháznak vezetőségén, testületein kivül megjelentek a magyar egyházak és egyházi testületek, a magyar társadalmi egyesületek képviselői.

A megható temetési szertartást Kovács Lajos braşovi esperes buzgó gyászimával, Vári Albert teol. akad. tanár mélyen szántó és igazi szónoki művészettel előadott gyászbeszéddel teljesitették. Az Iparos Dalárda pedig művészien előadott alkalmi énekkel működött közre. Hadházy Sándor egyházi főpénztáros, a D. F. E. legrégibb választmányi tagja, megható beszédben bucsuzott el az egylet nevében a legbuzgóbb és legmunkásabb egyleti vezetőtől. A beszédet lennebb egész terjedelmében közöljük.

A gyászszertartás után a gyönyörü, napsütéses délutáni órában a nagyközönség a virágerdő alatt nyugvó halottat a házsongárdi temetőbe kisérte ki, hol édes apja, néhai boldogemlékü Kovácsi Antal mellé temették el. A temetőben Weress Béla petroşeni-i lelkész mondott szivből jövő, mélyen átgondolt bucsubeszédet. Az Iparos Dalárda itt is művészi énekkel tette teljessé az élet mulandóságairól elmélkedésre késztető, Isten akaratában megnyugvást kereső imádságos pillanatot.

A nap nyugaton gyülekező felhőkön még egy bánatos pillantást vetett a földre, mintha ő is osztoznék a gyászolók mély fájdalmában. Mire a nap lement, Dr. Boros Györgyné már végleg megnyugodott egy munkás és annyi sikerben gazdag élet után.

Pihenése legyen csendes! A mélyen lesujtott családnak a Mindenható Isten adjon vigasztalást, megnyugvást!

BUCSU

Dr. Boros Györgyné unitárius püspöknétől, a Dávid Ferenc Egylet alelnöknőjétől. Tartotta a D. F. E. Választmányának megbizásából: Hadházy Sándor egyházi főpenztárnok, választmányi tag, az unitárius templomban 1938 évi junius hó 8-án.

És eljött a Pünkösd! A keresztény világ milliói hivő lélekkel várták, hogy amint megigérve volt, beteljenek szentlélekkel.

A Püspök házában pedig félve, várva, alázatosan imádkozó lélekkel könyörögtek az életért, a megtartásért. És ime, a pünkösdi napsugaras fényes égből, hirtelen egy nagy, fekete felhő ereszkedett alá a házra és betakarta az egész házat a benne levőkkel együtt mélységes bánattal, fekete sötét gyásszal; gyógyithatatlan fájó sebet ejtvén a sziveken. És a megdicsőült lélek megtisztulva minden földiektől, emelkedve szállott a szentlélek szárnyain a magasságos egekbe és az Ur zsámolyánál alázattal meghajolva jelentette: Én mindenekben hív és igaz voltam!

Bucsuzom a Dávid Ferenc Egylet nevében. A Választmány megbizásából hoztam el hódolatteljes tisztelettel, mélységes szeretettel és bánatos szivvel, hervadó virágainkat koszoruba kötve hervadhatatlan emléke előtt: Nagyasszonyunk, alelnökünk Dr. Boros Györgyné. A bánat, mely szeretteit sujtotta, minket is, a Választmányt, akik szivének nem voltunk idegenek, mélyen, fájdalmasan megrenditett. A közéletnek, de különösen a Dávid Ferenc Egyletnek egy erős munkása, fáradhatatlan, akadályt nem ismerő Nagyasszony távozott el örökre, mély ürt hagyva maga után. Dr. Boros Györgyné, ha a Dávid Ferenc Egyletről volt szó, nem ismert lehetetlent, nem türt akadályt, nem gondolt kényelemre, hanem munkába állitott mindenkit, aki családjában és közelében volt. Akkor volt nagy, ha valami nagy dologba kezdett és azt igyekezett véghez is vinni, teljesiteni. Ő volt az első munkás és körülötte minden gyönyörüségesen haladt. Azok a kulturdélutánok, estélyek, kiállitások, melyek e város társadalmában olyan meleg visszhangra és pártolásra találtak, ezek voltak a Nagyasszony büszkeségei, gyönyörüségei a D. F. E. javára. Ezek a kulturnapok nemcsak az unitáriusoknak, hanem felekezetkülömbség nélkül mindenkinek szólottak, mindenkit elragadtak és mindenkit meghóditottak, akik csak ott lehettek, mert ezek a magyar szivhez szólottak a Nagyasszouy ajkain, lelkén és szivén keresztül. A D. F. Egylet dr. Boros Györgynének a negyedik gyermeke volt, sőt sokszor, nagyon sokszor első gyermeke volt, akit dédelgetett, nevelt, kényeztetett és mindig szeretett. És most vége ennek a kulturmunkának és vége, de talán nem örökre, annak a nagyszerü elgondolásnak is, mellyel egy Unitárius Aggmenházat akart létesiteni, alapitani. Erre rakosgatta félre a filléreket, hogy majd létesüljön a nyugalomnak háza, hol az elfáradtak, elaggodtak nyugodalmat, enyhületet találjanak. Ezt a szent örökséget a Választmányra, de legfőképpen családjára, szeretteire hagyta.

És most megindul drága Nagyasszonyunk utolsó utjára erről

a szent helyről, imádkozásunk régi megszentelt hajlékából, ahova kis gyermek kora óta kezdett járni, ahol megerősödött hitben, lélekben a konfirmáció által s ahova olyan gyakran szeretett eljönni. Üresen maradt helye ebben a templomban, üresen marad a családban és annyi sok más helyen tátongó üresség támadt, csak a sziveink teltek meg fájdalommal, mélységes bánattal, oly hirtelen való eltávozása miatt.

Legyen áldott kimenetele, utolsó utja e szent hajlékból, legyen áldott a hazai föld, mely törékeny hamvait befogadja drága jó szülői mellett, legyen áldott a virágok sokasága a sirhanton s legyen áldott a hamvaiból nyiló virág annak a sirján, aki életében is áldott volt.

Dr. Boros Györgyné: Egyházunknak, Egyletünknek méltóságos Nagyasszonya, pihenjen békén, csendesen elfáradt földi porrésze és éljen örök dicsőségben halhatatlan lelke!

Isten vele! Isten velünk!

Tarcsafalvi Dr. Pálffy Ferenc 1876—1938.

Halnak, halnak
Egyre halnak:
Szine, lángja
A magyarnak.

Soraink között a halál aratása tulságosan is gyakori. Alig van olyan hónap, hogy kis lapunk gyászkeret nélkül jelenhetnék meg. Most sem elégedett meg azzal, hogy jun. 7-én a Dávid Ferenc Egyletnek elragadta egyik legmunkásabb vezérszellemét, hanem junius hó 18-án már más áldozatot is követelt: Elragadta egyházi életünk egyik legkomolyabb, tevékenyebb és iiszteletreméltóbb tagját: Dr. Pállfy Ferencet, az Alba de sus kör egyik derék felügyelő-gondnokát.

Az elhunyt jeles férfiu a tarcsafalvi Pálffy-családnak volt egyik tagja, mely család a magyar és az unitárius közéletnek annyi jeles munkást adott. Hasonló nevű atyja a mult század második felében egyike volt e legbuzgóbb, legtevékenyebb és legáldozatkészebb unitáriusoknak. Dr. Pállfy Ferenc olyan lelkületet örökölt, mely az unitárius egyházszeretet és nemes áldozatkészséget már magávai hozta erre a világra. Egyetemi éveit Budapesten végezte. Fiatal jogász korában már föltünt tevékenységével és szervező képességével. A milleneumi nagy ünnepségeket előkészitő bizottságának tagja volt.

Egyetemi tanulmányai befejezése után előbb bankigazgató, azután ügyvéd és városi ügyész volt. A politikai életben a ne-

mes hagyományokon nyugvó, zaj és jelszavak nélkül dolgozó megfontolt emberek közé tartozott. Târnava Mică vármegyében mint komoly tényező, mindig nagy szerepet töltött be. Sándor János volt belügyminiszternek a bizalmas környezetéhez tartozott; egyes javaslatoknak a kidolgozását szivesen bizták az ő jogi tudására és biztos itélőképességére.

Az unitárius egyháznak már régóta tanácsosa, az Alba de sus-i unitárius egyházkörnek pedig felügyelő-gondnoka.

Aránylag korán, 62 éves korában bekövetkezett halálát nemcsak özvegye és egyetlen leánya, testvérei és rokonai gyászolják, hanem gyászolja az egész unitárius egyház és a magyar társadalom. Helye nagyon sokáig üres fog maradni.

Hosszas és türelemmel viselt sulyos betegség után mult ki. Hisszük, hogy elviselt szenvedéseiért megfogja jutalmazni a mennyei Atya.[1]

Dsida Jenő.

Nem tartozoft egyházunk tagjai közé, de még sem tehetjük, hogy meg ne emlékezzünk róla. A „Keleti Ujság"-nak helyettes szerkesztője, a Pen Club romániai szakosztályának titkára, az E. Irodalmi Társaság, a Kemény Zsigmond Társaság, a Helikon irói közösség, a Katholikus Akadémia stb. tagja s mindezek mellett időt szakitott arra is, hogy a D. F. E. kulturdélutánjain szellemes és szépen gördülő verseivel közreműködjék. Mint iró, a helyes magyarságnak volt harcosa. A szükségtelen idegen szavak használata ellen irtó hadjáratot inditott.

Junius hó 7-én, türelemmel viselt hosszas betegség után halt meg és még csak 31 esztendős volt.

A magyar közönség fájó részvéte kisérte ki a házsongárdi temetőbe. Sirját virágerdő boritotta. Irodalmi életünknek egy igazi értéke szállott vele a sirba.

Ritka alkalom! Ritka alkalom!

20	kötet	Révai Lexikon, (használt)	Lej	4000·—
20	„	„ „ (uj)	„	6000·—
18	„	Tolnai világlexikon	„	1100·—
18	„	Pallas Lexikon	„	1500·—
110	„	Jókai Mór összes regényei	„	6500·—
10	„	Szilágyi: Magyar nemzet története	„	1500·—
12	„	Marczali: Képes világtörténelem	„	1500·—
1	„	Ady összes költeményei	„	158·—

Kaphatók: KIRÁLY JÁNOS könyvkereskedésében Cluj, Piața Unirii.

[1] A kép technikai okokból jövő számra maradt.

IFJUSÁG KÖRÉBŐL.

Ifju erők az egyházban.

(Ifj. konferenciát megelőző gondolatok.)

Napjainkban a világ érdeklődése mind fokozottabb mértékben fordul az ifjuság felé. S ha ebben a fokozott érdeklődésben sok van a szülői szeretet jövőt-biztositó, kenyérszerző és állást-kiharcoló gondoskodásából, bizakodó reménységből, sok van a nem titkolt aggodalomból s gyanakvással telt megitélésből is. Mert bizonyos társadalmi rétegekben még erősen tartja magát az a világszemlélet, mely a korok között élesen megvonja a határvonalat s az életet ugy szereti berendezni, hogy az ifjak „álmokat álmodjanak" s az öregek pedig bölcsen vezessenek. Habár a nemzedéki problémának nem vagyunk a barátai, megvalljuk, mélyen rokonszenvezünk ezzel a felfogással, mert egy-egy ritka meleg pillanatban mi is szeretnők visszacsinálni, visszakönyörögni a „régi-jó időket," amelyekben a fenti munka- és életmegosztás irányította az emberi társadalmat. Ám a mai kor hadat üzent ennek a világszemléletnek. Ha az „ázsiai haláltánctól" a spanyol testvérháboruig végigszemléljük az eseményeket s a köréjük csoportosuló és közéjük rétegeződő kérdések halmazát, köztük igen természetesen a minket közvetlen közelről érintőket, sőt elevenünkbe vágókat is, bizonyos kétkedéssel beszélünk a bölcs vezetésről. Ez az egyik nyomós oka annak, hogy a mai világszemlélet teljesen háttérbe igyekszik szoritani a régit s bizonyos mértékben az ifjuság felé fordul, nem csodavárón, hanem sokat remélően. Az egészen más kérdés, hogy az ifjuság beváltja-e, be tudja-e váltani a hozzá füzött reményeket. Tény az, hogy államok uj rendszereik kiépitésénél pusztán az ifju erőkre támaszkodnak. S ez igen természetes is. A mai ifjuság, minden idők ifjuságáétól különböző, erős valóság-látással indul az életbe s ha néha felszines utcai demagógiák meg is tévesztik és ebben nincs sok csodálni való, hiszen az örök forrongásban a kiutakat keresi, — halálosan komoly az arca, tisztitó tüzzel-telt a lelke s messzehatók a tervei. Mindez pedig nem az ifjuság érdeme, hanem az élet könyörtelen parancsszava. A mai ifjuság ágyuszónál tanulta meg a hatodik parancsolatot, „büntető expediciók" iszonyu szenvedést zúditó idejében az Uri imádságot. Lehetetlen, hogy ebben a nagy visszásságban, vérben, harcban korán, talán tulkorán rá ne ébredt volna a nyers valóságra. S furcsa lenne, ha ösztönösen ne keresné az ebbőli

kivezető utat. S nem lehet csodálkozni, ha hangja itt-ott határozottan követelődző. Az ifjuság látja a hibát, s azonnal korrigálni akarja, nem torpanva meg a tornyosuló akadályok előtt. Lévén az örök tevékenységnek, feszült energiáknak forrása, bizonyos célok szolgálatában rendkivüli fontossággal bir.

S ez a második lényeges ok, amiért a világ érdeklődése fokozott mértékben fordul feléje. Cselekvésének azonban nemcsak dinamikája, hanem irama is van. S ebben a felfokozott, dübörgő életben az iram megtartása is fontos. Egy nép, vagy egy intézmény, amelyik nem képes a kor gyors ütemű haladásával lépést tartani az vagy háttérbe szorul, vagy örökre lemarad a népek nagy versenyén.

A vallásos intézmények közül az Unitárius Egyház az elsők között szokott lenni a korszerű kérdések felismerésében és gyakorlati megvalósitásában. Természetes tehát, ha az uj vezetőség széles és nagyvonalu munkateret kiván biztositani az ifjuságnak. Nem gyámkodó, hanem az ifjui kezdeményezések jóakaratu támogatója, atyai tanácsadója. Nem a méltóság bársonyszékébe befutott „jelentések" alapján itéli meg az ifjuság komoly akaratát és célkitüzéseit, hanem a folytonosan megujuló személyes kapcsolatok nyomán. S nem vezetőségi gyűléseken veti fel, szinte ötletszerűen, az ifjuság sulyos problémáit, hanem a való életben telepszik le azok mellé. Közeledést vár az ifjuságtól, de önmaga is közeledik. Nem leereszkedik, hanem magához emel. Egy vele. Hogy ez igy van számtalan tapasztalat bizonyitja. S a jótékony hatás minden oldalon áldásosan érződik. Csak egy-két esetet emlitek. A Közlöny megnyilik az ifjak számára s a lap előfizetői megsokszorozódnak. A vérpezsdülés jele mindenütt mutatkozik. Az egyházi Főjegyző hónapokon át fáradozik, hogy az ifjuságot önálló sajtóorgánumhoz segitse s fáradozása reménnyel kecsegtet. A D. F. E. megértő Titkára addig is önként ajánlja fel s bocsátja az ifjuság rendelkezésére a Közlöny juliusi számát. A Főpásztor pedig mély és meleg rokonszenvvel kiséri minden mozdulásunkat, a legtisztább örömmel és reménységgel néz a jövőnk elé. Általában érezzük, hogy az Egyház vár tőlünk valamit. Vár és törődik a mi országunkkal, mint a szülő a gyermekéével. A multi sorsunk hasonlított a felkelő nap sugár-kévéjének a sorsához, midőn a felhőbe ütközött. A kéve megtört és izzott, de sem meleget, sem világosságot nem tudott árasztani. Most felszabadult. Merészen ivel az ég kárpitján. Hátha szent, tiszta reggel lesz! Hátha az ifjuság beváltja a hozzá fűzött reményeket isten-adta tehetsége és idők-teremtette helyzete folytán. E célra kell tömöritenünk minden erőnket, különben rettenetesen megitél a történelem, Isten s a sirban is kisértő bukásunk.

Simén Dániel,
ifj.-elnök.

Tudnivalók az unitárius konferenciával kapcsolatban.

Unitárius ifjusági találkozó.

Cluj, 1938. julius 1-3.

A D. F. E. I. K. Egyetemes Szervezete XI-ik Találkozóját ez évben julius 1—3 napjain (péntek-vasárnap) tartja Clujon az unitárius püspökség disztermében (Calea Marechal Foch 12).

Felhivjuk az Ifjusági Egyletek tagjait, hogy tekintettel a Találkozó érdekes és sokat igérő programjára, másfelől az ifjusági munka fontosságára, minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A Találkozó munkarendje:

Junius 30-án (csütörtökön) délután és este gyülekezés és elszállásolás.

Julius hó 1-én (pénteken).

Délelőtt 8 órakor: Közös ima a templomban. Imát mond Miklós István. Templomozás után közös reggeli.

„ 9 „ : Elnöki megnyitó, üdvözlések. Jelentések: főtitkári, titkári, munkaügyi bizottsági, pénztárosi.

„ 11 „ : Előadás: Az ifjuság a belmisszióban. Tartja Erdő János segédlelkész. Vita csoportok, közös megbeszélés.

1/2 1 „ : Előadás.

1/2 2 „ : Közös ebéd.

Délután 4 órakor: Előadás: *a)* Az ifjuság az ujjászervezett gazdasági életben. Tartja Seyfried Frigyes; *b)* A végzett ifjak elhelyezkedési lehetősége ipari és kereskedelmi pályákon. Tartja Gyarmathy Árpád; *c)* A szövetkezeti munka és az ifjuság elhelyezkedési lehetősége. Tartja Ürmösi József, püspöki titkár; *d)* Az unitárius egyetemi hallgatók elhelyezkedési lehetőségei. Vita csoportok, közös megbeszélés.

Este 8 „ : Közös vacsora. Vacsora után meglepetések.

Julius hó 2-án (szombaton).

Délelőtt 8 órakor: Közös ima a templomban. Imát mond Nemes Sándor. Templomozás után közös reggeli.

„ 9 „ : Előadás: A városi és falusi nők elhelyezkedési lehetőségei. Tartja Gyarmathy Piroska, titkárnő. Vita csoportok, közös megbeszélés.

Délelőtt 11 órakor: Előadás: A Romániában élő népcsoportok lelki kibékülésének feltételei. Tartja Nistor Virgil dr.
1/2 2 órakor: Közös ebéd.
Délután Szabad időtöltés. — Sportok. — Ping-pong verseny. — Kirándulás a Bükk-erdőbe. — Tábortüz és vacsora.

Julius hó 3-án (vasárnapon).

Délelőtt 8 órakor: Közös reggeli.
„ 9 „ : Választások.
„ 10 „ : Templomozás. Imát mond: Kovács Domokos. — Beszédet mond: Simén Dániel. Templomozás után vallásos ünnepély a diszteremben:
1. Elnöki megnyitó.
2. Szaval: Sebe Ferenc teológus.
3. Énekel: Dr. Gündischné, Fogarassy Klári.
4. Előad: Rostás Dénes, lelkész.
5. Szaval: Fülöp Árpád, lelkész.
6. Hegedül: Márkos Albert.
1/2 2 órakor: Közös ebéd. (Nőszövetség megvendegelése).
Délután Városnézés Kelemen Lajos tanár ur vezetésével.
„ 6 „ : Kerti mulatság a Társadalom helyiségeiben (Str. Regala No. 32.).

Julius hó 4-én (hétfőn). Kirándulások.

Elszállásolásról az Elnökség gondoskodik.

Napi ellátás 36 lej, mely összeget a pénztároshoz, Fülöp Árpád lelkészhez kell befizetni.

Mivelhogy csak szalmáról tudunk gondoskodni, mindenki saját kényelme szempontjából hozzon magával pokrócot és ágytakarót.

A ping-pong versenyre jelentkezni lehet julius hó 2-ig.

Kérjük a résztvenni szándékozókat, hogy minél hamarább jelentsék ebbéli szándékukat a központi irodán, Csifó N. László cimén (Calea Marechal Foch No. 12.).

Mikor a lelkemben . . .

Mikor a lelkemben rózsabimbók nyilnak,
Szent érzéseim az életről dalolnak;
És az áldás kertjében rügyet bont az Isten
. . . Akkor tudom azt, hogy nem hiába hittem
. . . Akkor tudom azt, hogy nem hiába hittem.

Mikor az imádság égbetörő szárnyán,
Árvaság mezőin derül a szivárvány,
Bánat éjszakámra
S hajnali világban
Új jövendőt látok,
Akkor tudom, hogy a názáreti Mester
Nyomdokain járok.
Akkor tudom, hogy a Názáreti Mester
Nyomdokain járok.

Mikor ködbe siró könnyemet meglátja
Az árvák, szegények egyetlen barátja,
Őszinte vigasza, igaz reménysége,
Szivem a szivével, akkor összedobban
És mindenki tudja, hogy Atyámnál voltam.
És mindenki tudja, hogy Atyámnál voltam.

Simonyi György.

Wales-i ének.

Wales Anglia nyugati partjain van. Ott nyaraltam három hétig Criccieth nevü fürdőn.

Wales igen hires szépségéről. Anglia legelőkelőbb emberei özönlik el a walesi fürdőket, hogy ott töltsék nyári szabadságukat.

Criccieth ezeknek a fürdőknek egyik leggyönyörübb fekvésü kis helye. Máskülönben a walesiek azért is büszkék Criccieth re, mert ott született Lloyd George, hires politikus. Egyik vasárnap este angol barátnőm karonfogott és kivitt a tengerparti sétányra.

Alighogy közeledtünk, észrevettem, hogy nagy tömeg van összeverődve a sétányon. Kérdezősködéseimre barátnőm csak annyit mondott, hogy majd meglátom, hogy mi lesz itt, csak várjak. Egyszer azután csak felcsendült az ének.

Hirtelen nem is tudtam szóhoz jutni a nagy meglepetéstől, csak állottam és néztem a középen álló férfiut, aki az éneket vezette.

Ők csak énekeltek, egyik ének másikat követte, és olyan gyönyörüen énekeltek, hogy azt kifejezni nem is igen lehet. Szinte mindenik énekükben volt valami csodálatos bus vonás. A tenger csendes volt, szinte figyelni látszott azt a sok szomoru vallomást, melyet Criccieth népe azon a vasárnap este elmesélt.

Barátnőm közben csendesen elkezdett nekem beszélni, elmondta, hogy ez minden vasárnap este megismétlődik, közben felhivta a figyelmemet, hogy három és még több szólamban énekelnek és elmondta, hogy a walesiek nagyon hires énekesek.

Én csak félig értettem, hogy tulajdonképen mit is beszél, s mikor az ének megszüntével az emberek oszladozni kezdtek arra gondoltam, hogy van valami közös bus vonás a magyar népdalokban és a walesiek énekében. *Kiss Viola.*

Beszámoló a cluji unitárius és a különböző felekezetü elemi iskolákban járó tanulók vasárnapi iskolájáról.

Az ifjuság kezd tudatára ébredni annak a szent elhivatásnak, hogy neki is ifju lélekkel és erős duzzadó ifjui akarattal az egyház keblében munkát kell, hogy végezzen. Ilyen munka elhivatás a belmissziói munka, amelynek egyik ága maga a vasárnapi iskola is. Egy ilyen kis szervezkedéssel, szervesen belekapcsolódhatunk az egyház életébe, és munkát fejthetünk ki az unitárius gyermek lelki nevelésében, ugyanakkor hálánkat fejezhetjük egyházunk iránt is.

Miben áll ez munka? abban, hogy a vasárnapi iskolában előkészitjük a gyermek lelkét arra az ifjusági mozgalomra, mely „Dávid Ferenc Egylet" néven müködik, amelynek midőn eléri azt a kort, lelkes, igaz, odaadó, munkás tagja lehet.

A cluji unitárius vallásu elemista gyermekeink e nagy városban ezerfele vannak szétszórva, különböző felekezetü iskolákba járnak, legnagyobb részük állami iskolában, igen természetes, hogy igen kevés unitárius nevelésben részesülhetnek. Nagy nehézségek árán sikerült összegyüjtenünk gyermekeinket, hogy a vasárnapi iskola keblében, egymással megismerkedve, evangéliumi szeretetben töltsék el azokat a kedves órákat. Mintegy hatvan fiu és leány látogatta vasárnapi iskolánkat, ahol szigoruan vallás-oktatásban, jellem-nevelésben, ismeretterjesztésben és szórakoztató előadásokban volt részük. Iskolánkat teljesen átszerveztük, az angol vasárnapi iskolai módszer után, és igen szép eredményes munkát tudtak elvégezni egy rövid iskolai év alatt. Munkásságunk jeléül, igen sokszor szerepeltünk a nyilvánosság előtt, minden hónapban egy-egy előadást rendeztünk, amelyeken a szülők részéről is ritkán tapasztalt érdeklődés nyilvánult meg. A szülők igen sokszor tiltják gyermeket ezen iskolától, de ez csak addig történhetik, mig egyszer bizonyságot tesznek gyermekeik, hogy mit is tanultak a vasárnapi iskolában. Igen sokszor folytattunk a szülőkkel megbeszéléseket, és igy kicserélvén gondolatainkat, harmonikus nevelést kaphattak gyermekeink ugy a szülők, mint a vasárnapi iskola részéről is. Évközben bibliai képekkel jutalmaztuk gyermekeinket, ezáltal is fokozván érdeklődésüket. Évvégén pedig szem előtt tartottuk, hogy milyen könyvekkel jutalmazzuk gyermekeinket, szigoruan unitárius tárgyu, szel-

lemü jutalmakat kaptak, mintegy kiegészitéséül érő tanitásainknak.

Munkánknak egyik nehézsége, hogy nincsen unitárius tárgyu elemistának való költemény, *szindarab*, elbeszélés, épen ezért fölkérjük mindazokat, akik ilyen nemes célt szolgáló anyaggal rendelkeznek, sziveskedjenek beküldeni hozzánk. Tervbe vettünk egy pályázati hirdetést, egy unitárius tárgyu gyermek-szindarab megirására.

A vasárnapi iskolák vezetői voltak Erdő János s.-lelkész, Izsák Vilmos I. éves teológus és Székely Anikó. Igazi munkát folytattak az unitáriés gyermek lelki nevelésének kicsiny mezején. Szeretnők, hogyha minden unitárius egyházközség érdeklődést tanusitana a jövő iskolai évben, ezen uj vasárnapi iskolai módszer iránt és bizalommal fordulnának hozzánk, hogy igy mi is tudjunk egy egyetemes unitárius gyermek-nevelést megvalósitani.

Vasárnapi iskolák müködtek Tg.-Mureşen, Braşovban stb., azonban kapcsolataink nem voltak és igy munkájukról nem tudunk beszámolni.

Ezen helyről is köszönetet mondunk mindazoknak, akik munkánkban pártfogoltak és anyagiakban is segitségünkre voltak.

A jó Isten adjon minden unitárius kicsiny gyermeknek jó vakációzást!

Izsák Vilmos,
I. éves teológiai hallgató.

Missziós kirándulás Şărmaş-on.

Teológiai Akadémiánk ifjusága az idén is megrendezte szokásos évi, missziós kirándulását. Hosszas fontolgatás után ugy döntött az ifjuság, hogy Nagy Sámuel Şărmaş-i szórványgondozó lelkész meghivásának tesz eleget. A Şărmaş-i szórvány ugyanis az, ahol talán a legnagyobb területen és a legelszórtabban élnek hiveink. Emellett a felekezetek megoszlása és a nép etnikai összetétele olyan, hogy a szórványgondozó lelkész munkája a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Ezek voltak azok az okok, amelyek kötelességszerüen arra szólitották fel az ifjuságot, hogy kirándulását ide rendezze. Május 22-én, vasárnap reggel indultak Şărmaş-ra, Dr. Kiss Elek teológiai dekán, Vári Albert, Szent-Iványi Sándor és Ütő Lajos tanár urak vezetésével. Megható volt az a meleg testvéri fogadtatás, mellyel şărmaş-i hiveink fogadták az ifjuságot.

Délelőtt 11 órai kezdettel szabadtéri istentiszteletet tartottak, melyen Elekes Endre IV. éves hallgató mondott szivhezszóló imát, majd Dr. Kiss Elek teológiai dékán tartott magasröptü ünnepi beszédet. Az Akadémia ifjuságának énekkara művészi énekszámmal működött közre az istentiszteleten. Azután

Kiss Zoltán IV. éves hallgató, missziós elnök üdvözölte meleg szavakkal a közönséget és Nagy Sámuel lelkészt, tolmácsolva az ifjuság szeretetét, melyre a lelkész válaszolt mély meghatódottsággal.

Ebédre a Şărmaş-i hivek látták vendégül az ifjuságot.

A délutáni istentiszteleten László Attilla IV. éves hallgató imádkozott s Nagy Ferenc prédikált, Báró Piroska hegedült; Izsák Vilmos I. é. t. hallgató szavalt. Istentisztelet után Vári Albert teol. tanár tartott előadást „A vallás fontossága cimmel".

Az ifjuság egy másik csoportja Szent-Iványi Sándor teol. tanár vezetésével a délelőtti órákban Miheş-en tartott ünnepi istentiszteletet, melyen Fodor Árpád teológus imádkozott, Miklós István prédikált s Szent-Iványi Sándor teol. tanár tartott előadást az unitárius szabadelvüségről s Simén András teológus szavalt.

Este fél 9 órai kezdettel tánccal egybekötött műsoros estélyt tartottak, melyen Szent-Iványi Sándor teol. tanár tartott előadást a „Vallásos élet szépségéről," a Teológiai Akadémia ifjusága adott elő művészi énekszámokat Ütő Lajos tanár vezénylésével, Simonyi György és Mátyás György teológusok szavaltak, Báró Piroska hegedült s Kiss Zoltán mondott bezáró beszédet. A szép műsort és az Akadémia látogatását Nagy Sámuel lelkész könnyes szemekkel köszönte meg.

Műsor után reggelig tartó vidám mulatság volt.

A részletes beszámolás után most tegyük fel a kérdést: Volt-e és van-e eredménye ennek a kirándulásnak és egyáltalán minden ilyen kirándulásnak?

A feleletet megadja a Şărmaş-i kirándulás eredménye. Hogy mást ne emlitsünk, Şărmaş-on a kis számban élő hiveinket szektáriánusoknak tekintették. Kellett egy ilyen klrándulás, mely bebizonyitotta azt, hogy az unitárius vallás nem szektárianizmus, hanem egy évszázadokra, vagy talán évezredekre visszatekintő, állandóan fejlődő vallás. Şărmaş-on ezt bebizonyitotta az ifjuság. De még hány helyen hiszik, és hihetik a más vallásfelekezetüek közé elszórt hiveinkről azt, hogy szektához tartoznak. Éppen ezért van fontossága minden olyan megmozdulásnak, mely ezt a tévhitet eloszlatni igyekszik. Az a merevség és előitéletesség, mellyel a más vallásfelekezetek tekintenek ránk, fel kell szólitsa az ifjuságot és egyszersmind minden jó unitáriust arra a nemes munkára, amit külmissziónak nevezünk, s amely ma talán ezerszerte fontosabb, mint valaha volt.

Legyen Isten áldása a Şărmaş-i hiveinken és mindazokon, akik megértik az idők jeleit és átérzik hivatásukat.

Templomszentelés Jobagenin.

Ez a kis leányegyházközség példaadó áldozatkészséggel adta tanujelét buzgó egyháziasságának azáltal, hogy a 208 lelket számláló egyházközség közadakozással, közmunkával 200,000 lej értékü szép templomot és tornyot épitett. Az áldozók között jó példával járt elől Nagy Jenő nyug. jegyző, birtokos, egyházi tanácsos, ki a templom felépitéséhez egy darab hely adományozásával járult hozzá 14,000 lej értékben. Boros Mózes tanitó pénzben és anyagban 2420 lejt, Balog Pál gondnok pénz, anyag és közmunkában 3709 lejt, Máthé Zsigmond pénzben 1200 lejt, Péterfy Áronné 1000 lejt adtak, de ezenkivül az egyházközség minden tagja hozzájárult áldozatos adományával.

A templom ünnepélyes felszentelésére leutazott Dr. Varga Béla püspök, Dr. Kiss Elek teológiai akadémiai dékán, egyházi főjegyző, Ürmösi József püspöki titkár. Az ünnepség 1938 junius hó 6-án, pünkösd másodnapján a délelőtti istentisztelet keretében folyt le. Az ünnepi alkalmi beszédet Dr. Varga Béla püspök mondotta Máté 18 r. 19., 20. v. alapján kifejtette, hogy a templom az Isten akarata szerint élő és munkálkodó hivek gyülekezete, kiknek az itt hirdetett és hallott jézusi evangéliumi tanitást át kell vinni és megvalósitani künn az életben, mert csak igy jön el istenországa mi közénk! Az után megáldotta és felszentelte Isten nevében az uj templomot, megköszönte a hiveknek áldozatos buzgóságát.

A templomszentelés urvacsorai beszédet Halmágyi János mureşköri esperes mondotta az I. Kor. levél 3., 16. v. alapján: „Avagy nem tudjátok-e, hogy ti az Istennek temploma vagytok és az Isten lelke lakozik bennetek?" A holt kövekből épült templom ugy lesz élő templommá, ha a hivek a bennük lakozó isteni lelket lángra gyujtják és buzgón látogatják a templomot. Urvacsoraosztás után Máthé Zsigmond lelkész ismertette a jobageni leányegyházközség történetét és a templomépitésre tett adakozásokat felolvasta.

Templomozás végeztével tisztelgések voltak a templomban az ottani gör. kath., református felekezetek és a községi elöljáróság részéről. Istentisztelet végeztével közebéd volt az iskolateremben.

Érdekes följegyezni, hogy a mureşköri papok és felekezeti tanitók teljes számban részt vettek az ünnepen és tisztelegtek az uj püspök és főjegyző előtt.

Eljegyzés. *Jánosi Annuskát*, Jánosi József nyug. igazgatótanitó, Şimonești énekvezér leányát, folyó hó junius 11-én eljegyezte *Lukácsi Mózes* lelkészjelölt. Istennek áldása legyen eljegyzésükön.

Leányegyházközség alakulás Timişoaran.

A Bánság szép és gazdag fővárosában is kibontotta zászlóját az unitárius egyház. Összegyüjtötte odaköltözött és ott élő unitárius hiveiket, hogy kapcsolódhassanak be az ősi anyaszentegyházba. 1938 junius 12-én volt az alakuló közgyülés az evangélikus templomban Komjátszegi Géza bihori lelkész vezetése alatt. Az egyházi főhatóság képviseletében Ürmösi József püspöki titkár volt.

A közgyülés egyhangu lelkesedéssel Gotthárd Áron Turulgyári igazgató hitrokon afiát választotta *gondnoknak*, ki tartalmas beszédben köszönte meg a megtisztelő bizalmat. Egyházi pénztárnoknak: Osváth N., jegyzőnek: Pálffy Miklós afiait és 12 tagu kebli tanácsot választottak.

A közgyülés után urvacsoraosztással egybekötött istentisztelet volt az evangélikus templomban, amelyen egyházi beszédet Ürmösi József püspöki titkár tartott Máté 10 r. 19. 20 v. alapján kifejtve, hogy mikép szólt hajdan Isten lelke és mikép szól bennünk és általunk ma is. Urvacsorai beszédet Komjátszegi Géza lelkész tartott.

Urvacsorával 65 unitárius hivünk élt. Az ott élő unitáriusok száma 200—300-ra tehető. Az aradi leányegyházközség képviseletében ott voltak Sz. Jakab Géza gondnok, Pataki Béla ny. tanár és Polátsek József hitrokon testvérek.

Az együttes találkozás megbeszéléseiből azt a kérést terjesztették az E. K. Tanácshoz, hogy a timişoarai és aradi hivek összeirására és megszervezésére küldjön ki az egyházkerületi főhatóság egy segédlelkészt.

E helyen legnagyobb hálával és köszönettel emlékezünk meg a timişoara-i evangélikus egyházközség vezetőségének — élén Ntiszt. Árgay ev. esperes urnak — azon előzékeny keresztény testvéri jóindulatáról, mellyel a templomot és a szükséges kellékeket és felszereléseket rendelkezésünkre bocsátotta.

A határozat szerint egyelőre minden hónap 2-ik vasárnapján tartanak istentiszteletet délelőtt Aradon, délután Timişoaran. *i. j.*

Az „Unitárius Közlöny", mint útravaló. Örömmel értesülünk, hogy *Fóri Ilonka*, a szép tisztségekkel is több izben kitüntetett, lelkes D. F. Ifjusági Egyleti-tag május 22-én Hoghiz-en örök hüséget esküdött *Finta József*-fel. *Kondráth Jenőné*, mint nevelő-anya, lapunk alapitó tagjai közé vétette fel az annyi gondoskodó szeretettal felnevelt és utrabocsátott kedves leányt. Târgul-Săcuesc-re Finta Józsefnének ezután minden hónapban örömhirt visz a posta: unitárius lelket, otthoni emléket, biztatást és hitet. Az ifju házaspárnak boldogságot és megelégedést kivánunk övéikkel együtt, az „Unitárius Közlöny"-nek pedig sok hasonló jó barátot kérünk.

Dr. Varga Béla püspök úr eskütétele.

Amint lapunk más helyén is szó van róla, *Dr. Varga Béla* püspök jun. 24-én (pénteken) délben tette le a hűségesküt Őfelsége, a király kezébe. Az eskütétel ünnepies formák között ment végbe a királyi palota tróntermében s azon az udvari méltóságokon kivül megjelent Miron Christea patriarcha, miniszterelnök, Colan püspök kultuszminiszter, Dr. Gál Miklós főgondnok és Lőrinczy Géza bucureşti-i lelkész. Ez alkalommal *Dr. Varga Béla* püspök a következő beszédet mondotta:

— Felség! A legmélyebb hódolattal és alázatos tisztelettel állok Felséged szine előtt most, amikor első alkalommal jelenhetek meg Felséged előtt. Engedje meg Felséged, hogy felhasználjam a mai ünnepélyes alkalmat, amikor letettem a hüségesküt, hogy kifejezhessem legmélyebb köszönetemet nemcsak a magam, hanem az egész romániai unitárius egyház nevében is Felségednek azért az atyai gondoskodásért, amelyben ennek az országnak összes elismert egyházait részesiti, közöttük az unitárius egyházat is. Nagy kitüntetés számomra, hogy Felségedet a vezetésem alatt álló egyház összes hiveinek nevében biztosithatom arról, hogy a trón és a király iránti lojalitásunk és tiszteletünk megingathatatlan és hisszük, hogy Felséged bölcsességéből származó határtalan szeretete mindig meg fogja találni a legalkalmasabb utat arra, hogy egyházunk és annak minden intézményei fejlődjenek, megerősödjenek és betölthessék azt a hivatást, amelyet Isten parancsából be kell tölteniök Felséged és az ország szolgálatában és a lelkek megmentése érdekében. Az unitárius egyház a történeti idők folyamán az emberiségnek sok kétségtelen értékü szellemi jótéteményt juttatott. Dávid Ferenc, hitünk megalapitója volt az első, aki az 1568-iki turdai nagygyülésen első alkalommal hirdette a világon a vallásszabadságot és a vallási türelmet. Az angliai és amerikai unitáriusok a mi egyházunkat tekintik a szabadelvü kereszténység bölcsőjének... Egyházunk azt óhajtja, hogy továbbra is ápolja és megőrizze ezt a szent örökséget az egyházi élet gondozásában és százados egyházi és kulturális intézményeiben, amelyek a közjót szolgálják, jótékonysági, szociális és egyházi egyesületeiben több mint egy félszázad óta. S ezek, hiszem, nagyfontosságuak az állam szempontjából is. Engedtessék meg nekem hogy a mai ünnepélyes alkalmat felhasználva, kifejezzem azt az alázatos kérésemet, hogy felséged kegyeskedjék legfelsőbb védelme alá venni alattvalói munkánk felhasználásával az unitárius egyházat, annak iskoláit és hiveit és kegyeskedjék atyai szivvel meghallgatni mindig törvényes kivánságainkat, amelyekben mindig szem előtt tartjuk az ország és a trón legmagasabb érdekeit s amelyeket Felséged és a magas kormány elé terjesztünk egyházunk érdekében. Éljen II. Károly király!

Az *Uralkodó* a következő szavakkal válaszolt a püspök beszédére:

— Nagytiszteletüséged! Az Ön eskütétele örvendetes alkalom az én számomra, hogy megköszönjem azokat a szép szavakat, amelyeket az ön által képviselt lakosság nevében mondott. A román földön lakók iránti gondoskodásom kiterjed Önökre is s annál nagyobb lesz, minél inkább hozzákapcsolódnak Önök ehhez a román földhöz és minél közelebb lessz az Önök lelke a román lélekhez az Önre ruházott szent küldetésben. Alapulvéve Krisztus tanitását, Ön dolgozhatik ezen a román földön lakó népek közötti lelki testvériesülés megvalósulásában. Ezzel a gondolattal fejezem ki jókivánságaimat és a szeretet érzelmeit azok iránt, akik az Ön pásztorkodása alatt állanak.

Az iskola.[1]

„Ballag már a vén diák.. tovább"...
De távoztában vissza-visszanéz,
Könnyes szemekkel és fájó szivvel,
Mert az elválás fájdalmas, nehéz.
Csordultig szive édes emlékekkel,
Miket a lélek nem feled soha,
Egy életen át szent meleget ád
Ez az oltártűz: a vén iskola . . .

Búcsuzunk tőle s megtérünk hozzá,
Lelkünk imával, fohásszal tele,
Édes jó Anyánk: drága iskolánk,
El-eldédelget szive melege . . .
Ápolt, ringatott karjai között,
Amíg kiforrott szüretünk bora,
Lelkünk kertjének gondos kertésze,
Áldott őrzője volt az iskola.

Óh hogy dobogott parányi szivünk.
Mikor beléptünk kitárt kapuján
Akkor, legelőbb... kézen vezetve...
Majd önállóan egyedül csupán,
Szeptember meleg sugár-özöne:
Égi szeretet szent arany-pora
Hinté be arcat, amint fogadott
A kitárt karu öreg iskola.

Az élet-harcnak kis katonái:
Az Ábécések s palatáblások
Ruhamsisakos hősökké lettek:
Jöttek a próbák, huszár-vágások...
Az ismeretek pazar mezején
Jött a tusáknak szép szelid kora:
Vértelen verseny babér-kertje lett
A lélek szárnyát bontó iskola . . .

Aztán . . . egyszer volt . . . bizony, [igaz volt
Az a megrázó nagy, komoly mese:
Dallal búcsuzott az ifjú sereg:
Szép diák-évek sok szerelmese.
Kitárt kapukon kirepült a raj,
Szerte sodorta gondok nagy tora,
De a szivekben élt egy ideál,
Egy szent talizmán: a vén iskola.

Csodás, szép korszak! Szent [mesevilág!
Illetődötten idéz a lelkünk:
Az iskolának falai között
Gondos szülőtés jó testvért nyertünk.
A tanitó: az örök robotos.
Az éber őr, ki nem lankadt soha,
Jó szülőnk volt Ő s pajtásainkban
Testvéreket adott az iskola.

A vén diák: e család hű fia
Idők multán is vissza-visszatér...
A verseny díja sok küzdés után
Már csak egy száraz darabka [kenyér . . .
De deres fejjel törpe padokba
Beülünk szépen s emlékek bora
Mámorosítja lelkünk álmait;
Keblére zár ujból az iskola.

Keblére zár mint Édes Anyánk,
Megsimogatja lázas homlokunk,
Kisüt a nap a gond-felhők közül,
Könnyes szemekkel kezet [csókolunk . . .
A régi hárfán felsír, felkacag
Édes-bús diák nóták dús sora
S a mult arany varázs-serlegéből
Emlék-nektárt kínál az iskola . . .

De míg ábrándok szellő-szárnyain
Emlék-mezőkön elbarangolunk,
Kérdi az Élet: hű-e még szivünk?
A jövendőért vajjon áldozunk?
Vén diák-szivek, dobbantok-e hát,
Ha jó Anyátok sorsa mostoha?
Életerejét ápoljátok-e?
Halljátok-e: kérdez az iskola?!

Kicsinyek, ifjak szent templomában
Az Ur igéje zendül s kötelez:
Áldozni hittel és szeretettel,
Az iskolát segítni jöjjetek!
Fel a szivekkel! Az Édes Anya
Szive bánatos ne legyen soha!
Diákok! Lányok, fiuk! Halálig
Hűek legyetek! — Hív az iskola!...

Boross Elek.

---

[1] Osztálytársi találkozóra.

Püspök urunk választásának megerősitése. A hivatalos lap május hó 30-iki számában megjelent a királyi rendelet, amelyben Őfelsége Dr. Varga Béla püspökké történt választását megerősiti s a vallás- és szépművészeti minisztert megbizza ezen legfelsőbb rendelet végrehajtásával. Püspök úr junius hó 24-én Őfelsége előtt a hivatalos esküt letette. Az egyházi, szintén ünnepies beiktatás idejéjéről még nem történt döntés.

Kinevezések. *A Sfântul-Gheorghe-i egyházközség hivei* szabályszerüen lemondottak választói jogukról. A főt. Püspök ur *Dr. Kovács Lajos* ez év március havában hazatért akadémitát nevezte ki e fontos állásra, mely József Lajos tb. esperes elhalálozásával üresedett meg. *Dâmbravioara*-ra a főt. Püspök ur *Deák Berta* papjelöltnőt nevezte ki segédlelkésznek. A nőpap munkássága nemcsak unitárius, hanem más körökben is nagy érdeklődést váltott ki.

Énekvezéri kinevezés. *Gál Béla* Locodeni-i állami tanitót a főt. Püspök ur az egyházközség választása alapján Locodenibe énekvezérré nevezte ki.

Uj tanár. *Ütő Lajos* Ütő Lajos I. G. Duca-i lelkész tehetséges fia francia főszakos tanárjelölt még ez év januárjában megszerezte az u. n. licenţa vizsgát. Értesülésünk szerint az E. K. T. a jövő tanévre már ki is nevezte erre a szakra a cluji kollégiumhoz. A fiatal tanárnak további előhaladást és sikert kivánunk.

Uj doktorok. *Kahlfürst Tibor Istvánt*, Kahlfürst Imre nyomdatulajdonos afia tehetséges fiát junius hó 3-án a budapesti tudományegyetemen az összes gyógytudományok doktorává avatták. — Ugyancsak, amint értesülünk, *Nanofszky Károlyt* is ez évben doktorrá avatták. A tehetséges és rokonszenves fiatal uj doktor afiainak jó szerencsét és előhaladást kivánunk.

Az Unitárius Leányotthon elöljárósága felhivja mindazon szülők figyelmét, kik Clujon tanuló leányaikat az 1938/39 isk. évben a Leányotthonban óhajtják elhelyezni, hogy eziránti kérésüket augusztus 1-ig a Leányotthon Elöljáróságához cimezve, az Unitárius Kollégiumba (Cluj, Calea Marechal Foch No. 12) küldjék.

Műsoros zenedélután a cluji kollégiumban. Ha megkésve is, de örömmel adunk hirt arról, hogy jelen év március hó 10-én kollégiumunk ifjusága kiválóan sikerült zenedélutánt rendezett a püspökség disztermében nagyszámu hallgatóság jelenlétében Péterfy István zenetanár kiváló vezetése mellett. Az énekkar a királyhimnuszon kivül több műdalt, a zenekar pedig több zenedarabot adott elő kiváló sikerrel, Gálfy Zs. IV. o. gimn. tanuló hegedüjátékát, melyet tanárnője: Kouba Paula kisért zongorán, megérdemelt nagy taps követte. Ugyancsak nagy hatást ért el Kardos László III. gimn. o. t. és Zsakó János II. gimn. o. t. kiváló szavalata. A zenedélutánt táncmulatság követte.

Felhivás lelkész afiaihoz. Tisztelettel kérjük, hogy akik az ifjusági vasárnap perselypénzét még nem küldték be, a lehető legrövidebb időn belül küldjék el az ifjusági pénztáros cimére, Fülöp Árpád lelkész, Hoghiz. Jud. Târnava-Mare.

Az Unitárius Nőegylet teadélutánja. Junius hó 22-ikén, szerdán délután 5 órai kezdettel tea-délutánja volt az Unitárius Nőegyletnek, melynek ez alkalommal a háziasszonyai, rendezői Vajna Lajosné, Csifó Salamonné, dr. Mikó Lőrincné, Csató Pálné, dr. Kauntz Józsefné, dr. Gyergyai Árpádné voltak. A Nőegyletnek a régi unitárius kollégiumban levő tágas helyiségét már a korai órákban nagy és előkelő, főképpen hölgyközönség töltötte meg. A program egyetlen pontjának megkezdése előtt Csató Pálné az előadói emelvényről megható szavakkal emlékezik meg az egyletnek közelebbről elhunyt elnöknőjéről, mikor a *jelenlevő nagy közönség ünnepies felállással hódol a nemrég elhalt elnöknő: dr. Boros Györgyné emlékének.* Ezután gróf Bethlen Györgyné tartja meg nagyszabásu előadását olaszországi utjáról. A grófnő közvetlen előadásban adta vissza azokat a tapasztalatokat, melyeket olaszországi utja alkalmával szerzett. Az előadás valóban elénk varázsolta Olaszországnak örökké tündöklő kék egét, az olasz népet, az utazók bámulatát a tenger iránt, az olasz városokat, különösen pedig Sziciliát, melyről különösen sokat beszélt. Azonkivül még az olasz művészet néhány képviselőjéről tett az idő rövidségéhez képest nehány érdekes megjegyzést. A tartalmas előadást a közönség hálásan megtapsolta. Azután pedig a szokásos teázás következett, melyen az előadó értékes eszméi sokáig igen jó hangulatban együtt tartották a hölgyközönséget.

Tornavizsga a cluji kollégiumban. A cluji főgimnáziumunk ifjusága Lőrinczy Zoltán tornatanár vezetésével hagyományos évvégi tornavizsgáját május hó 29-én délután tartotta meg nagyszámu közönség jelenlétében. A felvonulás után az ünnepély egyházi énekkel kezdődött, majd atlétikai- és szertorna gyakorlatok, játékok, szabad- és ügyességi gyakorlatok keretében mutatta be ifjuságunk felkészültségét. Az atlétikai versenyek kiemelkedőbb eredményei a következők: Kriza

László VI. oszt. tanuló 14 m. 87 cm.-es dobásával (5 kg.-os sulygolyó) országos ifjusági rekordot javitott; Simon Géza és Simon István VII. osztályos tanulók a magasugrásban értek el szép eredményt 160 cm.-es ugrásaikkal. Ez utóbbi két tanuló különben a távolugrásban 5 m. 45 cm.-es és 5 m. 64 cm.-es eredményeket értek el. A szertorna összes első dijait László András VI. oszt. tanuló nyerte. Az alsó tagozaton Nagy István III. oszt. tanuló 7 m. 65 cm.-es sulydobásával, 4 m. 80 cm.-es távolugrásával és 1 m. 30 cm.-es magasugrásával emelkedett ki. A különböző versenyszámokban többen nyertek I., II., III. dijakat, ugyszintén diszoklevelet is. Az intézetünkbe az 1937/38. iskolai évben bevezetett kosárlabda-játékot az intézet válogatott csapata és a Dermata-gyár „Echo" sport-csapata mutatta be. A mérkőzést tanulóink nyerték meg 10 : 3 arányban. A tornaversenyt Gálffy Zsigmond kollégiumi igazgató buzditó beszéde fejezte be. Ifjuságunk ez alkalommal is bizonyságot tett arról, hogy jó vezetés mellett a régi hagyományokhoz méltóan megállja a helyét.

Az I. G. Ducai Unitárius Főgimnázium ifjusága 1938. május 25-én a főgimnázium tornacsarnokában zeneestélyt rendezett. A műsort a királyhimnusz nyitotta meg, mely után a főgimnázium énekkarának „Velencei dal" cimű énekszáma következett. A további számokat a főgimnázium, valamint a helybeli Filharmonikus Társaság zenekarai szolgáltatták, melyek közé ékelődött be Keul Magduska és Péterffy Gyula zongoranégykezes, valamint Bede Emil énekszáma. A műsor legkiemelkedőbb zeneszáma Johann Strauss „Kék Duna keringő" cimű darabja volt, melyet a főgimnázium énekkara a Filharmonikus Társaság zenakarának a kiséretével adott elő. A műsor magas szinvonalának az emeléséhez nagymértékben hozzájárul Mészáros Imre főgimn. tanár előadása is, aki megkapó vonásokban mutatta be Johann Strauss zeneszerző pályafutását. A zeneestélyt a főgimnázium énekkarának „Diák dalegyveleg" cimű énekszáma zárta be. A zeneestély sikerének biztositása érdekében közreműködött a helybeli Filmharmonikus Társaság, mely az önálló zeneszám mellett a „Kék Duna" keringő kiséretét is szolgáltatta. Szép szereplésükért a hála és a köszönet illeti meg Keul Magdusak urleányt, továbbá Bede Emil segédlelkészt, aki Ady-Reinitz dalok előadásával bilincselte le a hallgatóságot. Az egész estély megrendezése Péterffy Gyula zenetanár hivatásának élő és mindenben rátermett munkásságát dicséri.

Az Uioarai Unitárius Nőszövetség 1938 junius 12-én a helybeli „Műkedvelő Társaság" közreműködésével szépen sikerült műsoros estélyt rendezett. A műkedvelő csoport Dr. Nagy Béla ügyvéd vezetésével, akit méltán nevezhetünk a magyar kultura önzetlen harcosának, előadta Bonyi Adorján „Egy kis senki" c. vigjátékát. Szereplők: Till Károly, Rápolthy ref. isk. igazgató,

Obvéger katólikus karnagy, Veres József unitárius pénztáros, Nyitrai Mózes unitárius lelkész, Gilyén László, Fitsch Sándor gyógyszerész, Balogh Sándor, Szabó Jenő, Horváth Géza, Székely Attila, Csiky István, Császár Jolán, Horváth Gézáné, Vermesi Babi, Karsay Lili, Rápolthyné, Jakab Ilonka, Bucsy Éva ref. lelkész leánya, Pauer Klára, Till Károlyné: mindegyik elismerésreméltó ügyességgel játszott, méltán kiérdemelve a közönség elismerését. A fenti nevekből az is látható, hogy Uioaran a nemes ügy érdekében felekezetkülömbség nélkül, együtt dolgoznak.

25 éves osztálytársi találkozó. Jun. hó 19-én Cluj-i kollégiumunknak 25 évvel ezelőtt érettségizett diákjai találkozót tartottak. A találkozás alkalmával részt vettek az istentiszteleten, tisztelegtek Dr. Varga Béla püspöknél és Gálffy Zsigmond igazgatónál. Alapitványt tettek a szegény és jó előmenetelü tanulók segélyezésére. Erre a célra befizettek: Biró István lelkész 500 lei, Hadházy Sándor 1000 leit, Dr. Holló Endre 1000 leit, Lakatos István 1000 leit, Löw Rudolf 5000 leit, Dr. Mikó Miklós 2000 leit és Dr. Weis Vilmos 1000 leit.

Rajz- és kézimunka-kiállitás a Cluj-i Unitárius Kollégiumban. Egy év kitartó és szorgalmas munkájáról tesz bizonyságot intézetünk tanulóinak 1938 junius 16—21 napjain a kollégium rajztermében Tóth István tanár ur irányitása mellett rendezett rajz- és kézimunkakiállitása. A kiállitás anyagaként az I—VIII. osztályos tanulók legsikerültebb munkái, — közülük sok az ifjui lélek meglepően eredeti megnyilvánulása, — és az „Uj cimbora" gyermekujság által rendezett plakátversenyen is kiállitásra került, szintén tanulóink által készitett eredeti és ötletes plakát-tervek szerepeltek. A kiállitott rajzok és kézimunkák szinvonala és nagy száma Tóth István tanár és festőművész példaadó munkáját dicséri.

Tisztelettel kérjük tudósitóinkat, hogy lapunk számára tudósitásaikat minden hó 20-ig küldjék be, mivel a később beérkezőket csak a következő számban közölhetjük. A tudósitásokat kérjük a papir egyik oldalára és megfelelő oldalmargóval irni. Hely- és lakásváltozások bejelentése nagyon fontos és azoknak román elnevezése, mert igy módunkban van lapunk pontos küldését megjelenésekor az előfizetők kezeihez juttatni.

A bucureşti-i unitárius egyházközség pünkösd első napján ünnepelte 5 éves fennállását. Lélekemelő Istentisztelet keretében adtak hálát az ottani unitáriusok az Isteni gondviselésnek, hogy az első öt év eltelhetett s jól telhetett el. Imádkozott Lőrinczy Géza lelkész, egyházi beszédet és urvacsorai ágendát mondott Dr. Kiss Elek dékán, főjegyző. Az Istentiszteletet követő diszközgyülésen elnökölt Bartha Miklós egyházközségi főgondnok s az egyházközséget üdvözölte Dr. Kiss Elek egyházi kiküldött. A délutáni vallásos délutánon szép műsor volt, amelynek a keretében Az unitárius kereszténység és az

unitárizmus valláserkölcsi alapjai cimen előadás tartott Dr. Kiss Elek.

A lelkészi lakásban a lelkész felesége vezetése mellett tartottak egy jól sikerült teát is. És nagyon szépen adakoztak egy hatalmas harmónium árába s megjelentették ez alkalomra „Az első öt év" cimen az egyházközség történetét, amelyet 30 lejért árulván s ajánljuk a füzetet a missziói munka iránt érdeklődők figyelmébe.

A bucureşti-i egyházközség felvirágoztatása nehéz és fáradságos munkába kerül; de nagy fontossága miatt megérdemli a ráforditott küzdelmet. *Tudósító.*

A „Református Keresztyén Imádságos Könyve" cim alatt mintegy 25 ív, 300 oldalas terjedelemben jelenik meg *Vásárhelyi* János ref. püspök imádságos könyve. A könyv hétköznapi, alkalmi imádságokat, elmélkedéseket és a Kálvin műveiből vett gondolatokat és szemelvényeket tartalmaz. Vásárhelyi János ref. püspöknek közéleti és irodalmi munkássága előnyösen ismert az unitáriusok előtt is. Ez a könyv nemcsak a református, hanem a magyar egyházi irodalom gazdagodását is jelenti. A könyv megjelenésére felhivjuk olvasóink figyelmét. Megrendelhető az Erdélyi Református Egyházkerület Iratterjesztése (Cluj, Strada Braţianu 51.) vagy a Minerva Könyvkiadóvállalat (Cluj, Strada Baron L. Pop 5.) utján. Ára fekete egész vászonkötésben 80.— lei, szines vászonkötásben 90.— lei.

Eljegyzés. *Kövendi Szathmáry Margit* és *csikszentkirályi ifj. Bors István* jegyesek. Az ifju jegyespárnak sok szerencsét, boldogságot kivánunk.

Tájékoztató. A cluji unit. koll. főgimnáziumába az 1938—1939. isk. évre beiratkozhatik minden magyarnyelvű tanuló valláskülönbség nélkül. Nem magyarnyelvű tanulók felvételéhez miniszteri engedély szükséges. Az ez iránt való kérvények a közoktatásügyi miniszteriumhoz cimezve f. év augusztus 15-ig nyujtandók be az igazgatóhoz. A magyar anyanyelvű tanulók augusztus 25—31. között iratkoznak be. Az I. gimn. osztályba iratkozók szept. 1-én legalább 9 és fél, legfennebb 13 és fél évesek kell, hogy legyenek. Az I. osztályba felvételi vizsgálat alapján lehet beiratkozni. A felvételi vizsgálat ideje szeptember 13-ika. A vizsgálat tárgyai román nyelv és számtan. Előbbiből 15 sort irnak diktálás után a vizsgázók a 4. elemi osztályban tanult anyagból, szóbelin pedig olvasnak valamely tanult olvasmányból és kérdéseket kapnak az olvasmány tartalmára és az elemi iskolában tanult nyelvtanra vonatkozóan. A felvételi vizsga dija 89 lej. A felvételi vizsgára való bocsátás iránti kéréseket augusztus 30-ig kell beküldeni az igazgatósághoz a következő mellékletek kiséretében: 1. Osztálybizonyitványt az elemi iskola (legalább) 4. osztályáról. Felekezeti iskolák bizonyitványára tanfelügyelői láttamozás szükséges. 2. Állami anyakönyvi kivonat. 3. Egyházi keresztlevél. 4. Állam-

polgársági bizonyitvány (vagy annak hiteles másolata.) 5. Ujraoltási bizonyitvány. Ezek az okmányok nemcsak vizsgai, hanem beiratási okmányok is lesznek. A javitó vizsgálatok ideje I.—III. osztályok részére szeptember 1—5., az V.—VIII. osztályok részére szeptember 1—3 napjai. A felső tagozatba (V. oszt.) való felvételi vizsga ideje szeptember 4—6. Vizsgadij IV. osztály 209 lej.

Fizetendő díjak a főgimnáziumban: 285 lej beiratási és évi 3000 lej iskolai díj.

Fizetendő díjak az internátusban és konviktusban: Főgimnáziumi tanulók évi 1500, főiskolai hallgatók évi 3000 lej internátusi dijat fizetnek. Utóbbiak beiratási dija 285 lej. A konviktusi díjak havonta 700 lej. Fürdési díj évi 100 lej. Közeli vidékről való szegény tanulók, akik hazai csomagot könnyebben kaphatnak, vagy azok, akik rokonaiknál valamelyes étkezési ellátást kaphatnak, lehetnek félkosztosok (ebéd vagy reggeli-vacsora) s ebben az esetben a kosztdijnak felét fizetik.

A bentlakó tanulók ágyneműt (szalmazsák, párna, takaró) hazulról hoznak.

Egyházi érdek lévén, hogy kiváló tehetségű ifjaink szegénységük miatt ne essenek el a középfoku iskoláztatástól, lelkészeink és tanitóink ajánlata alapján 8—10 első gimn. oszt. lépő tanuló teljes, vagy nagyobb kedvezményben fog részesülni az I. évharmadban tanusitandó tanulmányi előmenetel alapján. *Az igazgatóság.*

Nyugtázás. Az egylet pénztárába május 26-tól junius 20-ig *tagsági dijat fizettek:* Szathmáry Géza Câmpia-Turzii, Ürmösi Gyula Filiaş, Nagy Béla Mujna, Taar Géza Aita-Mare, Fülöp Elemér Chidea, Filep Andor Icland, Halmagyi János Tg-Mureş, Máthé Zsigmond Mitreşti, Késmárki Miklós Baraolt 1938-ra; Szinte Ferenc Braşov 1933—1937-re, Unitárius Egyházközség Diciosânmartin 1931-re, Vajna Istvánné Mădăraş, Sófalvi Domokos Cecheşti 1937-re, Ifj. Pál Dénes Bodogaia 1934—35-re (100 Lei), Lőrinczy János Bordoşiu 1937—1938-ra, Id. Szász Dénes Bezid 1933—34-re (100 Lei), Pap Zsigmond Inlaceni 1934—35-re (100 Lei), Ifj. Szász Dénes Firtuşu 1937—38-ra, Katona Ferenc Firtănuş 1934—35-re, Benczédi Ferenc Goagiu 1937—38-ra, Gyulay Árpád Corund 1933—34-re (100 Lei), Pálffy Albert Medişor 1932—1933-ra (100 Lei), Péterfy Mihály Jacodul 1934—36-ra (150 Lei), Lőrinczy László Cadaciu, Id. Pál Dénes Şimoneşti 1934—35-re (100—100 Lei), Utő Lajos I. G. Duca 1931—34-re (200 Lei), Török Elek Nicoleni 1933—34-re, Máthé Lajos Avrameşti 1936—38-ra, Péter Ödön Turdeni, Máté Sándor Secueni (100—100 Lei) 1934—35-re, Kiss Tihamér Adamuş 1936—1937-re, Sebe Ferenc Sânmiclăuş 1934 (13 Lei), Sándor Gergely Deaj 1928—29-re (18 Lei), Major Sándor Hărănglab 1932—33-ra (100 Lei), Pál Tamás Dâmbău 1934—35-re (100 Lei), Kovács István Sânbenedic 1938—39-re, Mátyus Gergely Seuca 1933—35-re (150 Lei), Kiss Sándor Ioneşti

1938—30-ra (100 Lei), Kiss Jenő Comaneşti (1934—35-re (100 Lei), Bedő Miklós Petreni 1932—33-ra, Dobay István Varghiş 1934—36-ra (150 Lei), Vári Domokos Sânpaul 1934—35-re (100 Lei), Löfi Ödön Belin 1934—36-ra (150 Lei), Kovács Lajos Braşov 1938—40-re (150 Lei), Benedek Gábor Chichiş 1935—36-ra, Székely Kelemen Valea Crişului 1934—36-ra (150 Lei), Bölöni Vilmos Cojocna 1936—38-ra (160 Lei), Antonya Mihály Suatu 1933—36-ra (200 Lei), Csongvay Lajos Sânvaşi 1933—1934-re, Pethő Kálmán Maiad 1934—35-re (100 Lei), Keresztesi Dénes Sabed 1938—39-re (100 Lei), Pap Gyula Troiţa 1934—35-re (100 Lei), Benedek Mihály Căluşeri 1933—34-re, Fazakas Béla Abrud 1932—1935-re (220 Lei), Gombási János Valeni 1930—1933-ra, Buzogány Kálmán Comşeşti 1933—36-ra (200 Lei), Weress Béla Petroşani 1932—33-ra, Gálfi András Mihai Viteazul 1934—36-ra (200 Lei), Bodóczy Sándor Tureni 1932—35-re, Nagy Domokos Roşia 1934—37-re (200 Lei), Székely Sándor Pietroasa, Török Mihály Racoşul de jos 1937—38-ra, Szén Mihály Dopca 1934—36-ra (150 Lei), Kelemen István Racoşul de sus 1932—34-re (150 Lei), Fekete Lajos Ormeniş 1933—34-re, Özv. József Lajosné, Ütő Irma, Ifj. József Lajos, Dr. Fekete Sándor, Kiss Gábor, Köntés Sándor, Köntés Imre, Köntés Mihály, Köntés Ferenc, Köntés Ernő, Dálnoki Iluska, László Gyula, Özv. Pál Sándorné, Szabó Mózes, Téglás Albert, Barabás József, Hudák Erzsébet, Vida Géza, Timár Lajosné, Barabás János, Unitárius Egyházközség és Kárpáti Árpád Sft.-Gheorghe 1938-ra, Nagy Elemér Timişoara 1938—39-re.

Előfizetői dijat fizettek: Egyed Dániel Varghiş, Barabás Dénes, Demes Károly Sft-Gheorghe, Kovács Domokos, Gál Krisztina Plăieşti, Székely Gergely Suatu, Simó József, Málviánszky Ferencné, Id. Hadnagy Sándor, Özv. Fekete Ferencné, Özv. Nagy Ferencné és Bartalis Erzsébet 1938-ra.

Alapitói dijat fizettek: Gyallay P. Domokos Cluj, Kelemen Imre Ocland, Lőrinczy Dénes Turda, Kádár Lajos Sibiu 200—200 Lei, Biró Izsák Gălăţeni, Simén Dániel Lupeni 100—100 Lei, Rostás Dénes Calnic 120 Lei.

Cluj, 1938 junius hó 20-án. *Gálfi Lőrinc*, pénztárnok.

Az Unitárius Közlöny előfizetési ára évi 36 lei. A D. F. E. évi rendes tagsági dija 60 lej. A D. F. E. örökös alapitói dija 1000 lej. A rendes- és alapitó-tagok egyleti tagsági jogaik gyakorlása mellett kapják az Unitárius Közlönyt is. Az előfizetési dij csak a Közlönyre jogosit. Kivánatos tehát, hogy mindenki lépjen be az egylet tagjai sorába s dijait rendezze. Egyleti jogait csak az gyakorolhatja, aki tagsági dijait rendezte. Előfizetés külföldre 90 lej. Minden pénzküldemény Gálfi Lőrinc pénztáros cimére küldendő Cluj, Calea Marechal Foch 12.

Az „Unitárius Közlöny" megjelenik havonta.

Felelős szerkesztő: Benczédi Pál, Cluj, Colegiul Unitarian.

Tipografia „Pallas" könyvnyomda Cluj, Strada Vlăhuţa 3.